

بهائش ملی محیط زیست و تولیدات گیاهی

۱۳۹۱مهر ۱۵

اثر تنش خشکی بر رشد لوبیا (*Phaseolus vulgaris L.*) تحت تاثیر کاربرد مواد طبیعی قرار می گیرد

مهدی حق پرست^{۱*}، سعیده ملکی فراهانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت دانشگاه شاهد

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد

Haghparast_2012@yahoo.com

چکیده

به منظور بررسی کاربرد اسیدهیومیک و عصاره جلبک دریایی در کاهش اثر تنش خشکی بر لوبیای چیتی، آزمایشی به صورت اسپلیت پلات در قالب طرح بلوک کامل تصادفی با سه تکرار در سال زراعی ۹۰-۸۹ در شهرستان میامی (شاهرود) اجرا گردید. فاکتور اصلی تیمار تنش خشکی در سه سطح شامل آبیاری کامل (شاهد)، قطع آب در مراحل گل دهی، غلاف دهی و عامل فرعی محلول پاشی شامل سطوح محلول پاشی با آب مقطر (شاهد)، محلول پاشی با اسید هیومیک و محلول پاشی با عصاره جلبک دریایی و محلول پاشی با عصاره جلبک دریایی+اسید هیومیک بودند. نتایج نشان داد که اثر تنش خشکی و محلول پاشی و بر تعداد غلاف در بوته، تعداد دانه در غلاف و عملکرد معنی دار است. تنش خشکی به خصوص در مرحله غلاف دهی باعث کاهش عملکرد شد ولی کاربرد اسید هیومیک، اثرات منفی تنش خشکی آخر فصل را کاهش داد.

واژه های کلیدی: تنش خشکی، اسید هیومیک، عصاره جلبک دریایی، و لوبیا چیتی

مقدمه

لوبیا (*Phaseolus vulgaris L.*) یکی از حبوبات مهم است که به صورت مستقیم مورد استفاده قرار می گیرد، ۵۰ درصد حبوبات مورد استفاده در جهان بوسیله لوبیا تامین می شود. (۱). لوبیا چیتی یکی از زیر گونه های لوبیا سبز و منشا آن آمریکای مرکزی و جنوبی است (۲). تنش خشکی در لوبیا یک محدودیت برای تولید در سراسر جهان به شمار می رود (۳ و ۴). کاهش عملکرد در اثر تنش خشکی توسط برخی محققان گزارش شده است (۵). مطالعات بسیار در سه دهه اخیر، نقش جلبک ها را به عنوان کود در کشاورزی مدرن نشان داده است. این کودها بصورت پودر و مایع مورد استفاده قرار می گیرند (۷). جلبک ها شامل همه ریزمغذی ها و هورمون های رشد گیاهی مورد نیاز برای گیاهان می باشند. همچنین، گزارش شده است که کودهای حاوی جلبک از نظر پتاس غنی هستند (۸).